

O urządzeniach technicznych na placach budowy

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu 12 marca 2019 r. w siedzibie Sejmu zajęła się problematyką bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji urządzeń technicznych na placach budowy. Swoje doświadczenia kontrolne w omawianym zakresie przedstawiła Państwowa Inspekcja Pracy.

Jak podkreślił główny inspektor pracy **Wiesław Łyszczek**, zastosowanie maszyn i urządzeń technicznych na placach budowy w znacznym stopniu ułatwia i przyspiesza wykonanie określonych prac, ale jednocześnie stanowi czynnik generujący zagrożenia mogące prowadzić do wypadków przy pracy. Z kontroli przeprowadzanych przez inspektorów pracy wynika, że urządzenia stosowane w budownictwie są w coraz lepszym stanie technicznym. Główne zagrożenia związane z ich pracą dotyczą zatem nie tyle sprawności, czy złego stanu technicznego, co raczej ich obsługi, prowadzenia prac bez nadzoru osób odpowiedzialnych, a także złej organizacji pracy.

Szczegółowe dane, związane ze zbadanymi przez PIP wypadkami przy pracy, w których istotną rolę odegrały maszyny i urządzenia techniczne na placach budowy, przedstawił dyrektor Departamentu Nadzoru i Kontroli Głównego Inspektoratu Pracy **Jakub Chojnicki**. Poinformował m.in., że wśród takich wypadków dominującą grupę stanowią te, które mają miejsce podczas prac na rusztowaniach i drabinach. W następnej kolejności są wypadki związane z użytkowaniem koparek, koparko-ładowarek, koparko-spycharek, spycharek, ładowarek oraz żurawi.

Wypadkom przy pracy na terenach budowy, związanym z użytkowaniem rusztowań i drabin, uległo około 50% poszkodowanych w wypadkach z udziałem maszyn i urządzeń technicznych. Najczęściej dochodziło tu do upadków z wysokości, rzadziej do uderzenia przez spadający element rusztowania albo ręczne narzędzie.

Poszkodowanych w wypadkach z udziałem koparek, koparko-ładowarek, koparko-spycharek, spycharek i ładowarek było 9 % ogólnej liczby osób, którzy ulegli wypadkowi obsługując albo pracując w pobliżu maszyn budowlanych. Najczęstszym wydarzeniem, powodującym wypadki przy pracy z użyciem maszyn do robót ziemnych, była utrata kontroli nad maszyną i urządzeniem, a w następnej kolejności wydarzenia polegające na uderzeniu poszkodowanego przez transportowany czynnik lub element maszyny oraz na wejściu poszkodowanego w strefę zagrożenia – w strefę pracy maszyny.

5% poszkodowanych to z kolei osoby, które uległy wypadkom z udziałem żurawi wieżowych. Lista przyczyn jest tutaj długa, m.in.: wady konstrukcyjne żurawi, nieprawidłowa eksploatacja, brak nadzoru, brak instrukcji i instruktażu stanowiskowego, lekceważenie i nieznanostwo zagrożeń.

Jakub Chojnicki zwrócił uwagę w swoim wystąpieniu na znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa na polskich budowach sprawnej komunikacji pomiędzy osobami różnych narodowości obsługującymi urządzenia techniczne. Coraz częściej zdarza się, że inspektorzy pracy, rozpoczynając kontrole na mniejszych inwestycjach, napotykają trudności w jej rozpoczęciu, ponieważ okazuje się, że na budowie nikt w momencie przybycia PIP nie włada

językiem polskim. Jak zatem rozwiązać choćby problem znajomości przez pracowników obcojęzycznych instrukcji obsługi maszyn i urządzeń?

W podsumowaniu dyrektor Departamentu Nadzoru i Kontroli GIP podkreślił, że coraz rzadziej spotyka się na terenach budowy maszyny niespełniające wymagań minimalnych i zasadniczych. Nieprawidłowości stwierdzane w wyniku kontroli PIP w większości przypadków nie wynikają z oszczędności (ograniczenia kosztów realizacji zleceń), czy przestarzałego parku maszynowego pracodawców, lecz z powodu braku właściwego nadzoru ze strony kierownictwa budowy lub bezpośrednich przełożonych nad stosowaniem bezpiecznych maszyn i urządzeń. Niewłaściwa eksploatacja urządzeń technicznych wykorzystywanych na budowach wiąże się przede wszystkim z brakiem właściwych elementów ochronnych.

Podczas obrad Rady Ochrony Pracy materiały na temat bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji urządzeń technicznych na placach budowy zaprezentowali również Urząd Dozoru Technicznego i Związek Zawodowy „Budowlani”.

W posiedzeniu, któremu przewodniczył poseł **Janusz Śniadek**, wzięli udział: zastępca głównego inspektora pracy **Bogdan Drzastwa** i dyrektor Gabinetu GIP **Ewa Dośła**.